

عنوان مقاله:

بررسی برگردان سینمایی داستان اوسنه باباسبحان برمبنای نظریه فزون‌متنیت ژار ژنت

محل انتشار:

مجله ادبیات پارسی معاصر، دوره 7، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 31

نویسندگان:

مهدی ظریفیان - دانشجوی کارشناسی ارشد ادبیات تطبیقی دانشگاه فردوسی مشهد

سمیرا بامشکی - زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه فردوسی، مشهد، ایران

عذرا قندهاریون - استادیار زبان و ادبیات انگلیسی دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

اقتباس سینمایی یکی از شاخه‌های مطالعات بینارشته‌ای می‌باشد که در حوزه پژوهش‌های ادبیات تطبیقی تقسیم‌بندی می‌شود. نظریه پردازان این حوزه در تعریف اقتباس از یک درگیری بینامتنی طولانی‌مدت با اثر اقتباس‌شده سخن می‌گویند. بنابراین مطالعه اقتباس سینمایی یک مطالعه بینامتنی است. از آنجا که در مطالعه بینامتنی، متن نوشتاری محدود نمی‌شود، می‌توان اثر ادبی و فیلم سینمایی اقتباس‌شده از آن را در قالب نظریه فزون‌متنیت ژار ژنت که از مهم‌ترین نظریات حوزه بینامتن است تحلیل کرد؛ در اینجا اثر ادبی در حکم پیش‌متن و اثر سینمایی در حکم بیش‌متن بررسی می‌شود. تحقیق حاضر با این فرض به بحث اقتباس در سینمای ایران توجه کرده و به بررسی یک نمونه بحث‌برانگیز در این حوزه پرداخته است: فیلم خاکاثر مسعود کیمیایی که براساس داستان اوسنه باباسبحان نوشته محمود دولت‌آبادی ساخته شده است. مطابق نظریه ژنت، گشتارهای رخ داده در فرایند اقتباس طبقه‌بندی شده و در خصوص آن‌ها ارزش‌داوری شده است. در جمع‌بندی این نتایج آشکار شده که بیشترین گشتار رخ داده در فرایند اقتباس از نوع ارزش‌گذاری مکرر (Revaluation) می‌باشد. این گشتار نشان‌دهنده نظام ارزشی ویژه فیلم‌ساز است؛ یعنی کیمیایی در اقتباس‌های خود بیش از آن که جهان ارزشی نویسنده داستان را بازتاب دهد، به برجسته‌کردن ارزش‌هایی می‌پردازد که در نظام فکری خود او معتبر است.

کلمات کلیدی:

اقتباس سینمایی، فزون‌متنیت، پیش‌متن، بیش‌متن، گشتار، مسعود کیمیایی، محمود دولت‌آبادی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1124357>

